

C?C?miyy?tin h?rt?r?fli.inki?af?nda h?lledici faktora çevril?n t?hsil XXI ?srin mühüm reall?qlar?n? özünd? t?c?ssit?c?ssüm, etdirir. n?sas?n? ümummilli lider Heyd?r r?liyevin qoydu?u t?hsil islahatlar? bu gün Az?rbaycan Respublikas?n?n Prezidenti c?nab ?lham ?liyev t?r?find?n u?urla davam etdirilir. Ölk?ba?ç?s?n?n 24 oktyabr 2013-cü il il tarixli s?r?ncam? il? t?sdiq edilmis? "Az?rbaycan Respublikas?nda t?hsilin inki?af? üzr? Dövl?t Strategiyas?"n?n q?q?bulundan öt?n müdd?t ?rzind? ölk?mizd? t?hsil sah?sind? müsb?t dinamika mü?ahid? olunub, bir s?ra ?sas? n?nailiyy?tli r?l?d? edilib. Bu nailiyy?tli r?in ?hat?liliyinin artmas? v? davaml? xarakter almas? is? t?hsilin daha ?lqatan, keyfiyy?tli, g?l?c?kd? iqtisadiyyat?n güclü v? v?t?nda?lar?n rifah s?viyy?sinin yüks?k olmas?na z?min yarad?r.

Öt?n t?dris ilind? d? Dövl?t Strategiyas?nda t?hsil sisteminin inki?af?n? ?rt?ndir?n 5 mühüm istiqam?t üzr? bir bir s?ra mühüm h?d?fl?r? çatmaq yönünd? ciddi add?mlar at?l?b. T?hsilin ?hat?liliyi, b?rab?r imkanlar, ?ffaf?l?q, s?m?r?lilik 2017-2018-ci t?dris ilinin ?sas keyfiyy?t göst?ricil?ridir.

Regionlarda t?hsilin müsb?t inki?af dinamikas?

Regionlarda t?hsilin inki?af?na yön?lmi? infrastruktur, sosial layih?l?r ölk? r?hb?rliyinin daim? diqq?t m?mk?rk?zind?dir. Prezidenti ?lham ?liyev yanvar?n 10-da Nazirl?r Kabinetinin 2017-ci ilin sosial-iqtisadi inki?af?n?n yekunlar?na v? qar??da duran v?zif?l?r? h?s?r olunan iclas?nda qeyd etdiyi kimi, öt?n il ölk?d? 133 yeni m?kt?b tikilib, 144 m?kt?b ?sas? t?mir edilib, 500-? yax?n m?kt?bd? is? cari t?mir apar?l?b. Yeni t?dris ili ?r?f?sind? Az?rbaycan Respublikas?n?n Prezidenti ?lham ?liyev v? birinci xan?m Mehriban ?liyeva ?amax? rayonunda Heyd?r ?liyev Fondunun t???bbüsü il?in ?a edilmis? Meys?ri k?nd tam orta m?kt?binin yeni binas?n?n v? smay?ll? rayonunun Lah?c? q?s?b?sind? yeni in?a olunan tam orta m?kt?b binas?n?n aç?l?l?r?nda i?tirak edibl?r.

Son ill?rd? realla?d?r?lan infrastruktur layih?l?ri ç?rçiv?sind? tikil?n, s?sas? t?mir edil?n 13104 m?kt?bd?n 282826-s? (91 faiz) regionlar?n pay?na dü?ür. Prezidenti ?lham ?liyevin 2017-2018-ci ill?rd? q?zal? v?ziyy?td? olan m?kt?bl?rin modul tipli m?kt?bl?rl? ?v?z edilm?s? il? ba?l? tap??r??na uy?un olaraq öt?n il respublikan?n 40-dan çox bölg?sind? q?zal? v?ziyy?td? olan 106 t?hsil mü?ssis?s? modul tipli m?kt?bl? ?v?z olunub. Haz?rda ölk?mizin müxt?lif bölg?l?rind? 34 yeni m?kt?b binas? tikilir, 22 m?kt?b binas?nda is? ?sas? t?mir-b?rpa i?l?l?ri apar?l?r. Görül?n i?l?rin davam? olaraq bu il 41 rayonda 137 modul tipli m?kt?b istifad?y? veril?c?k.

"Az?r" Az?rbaycan Respublikas?n?n regionlar?n?n 2014-2018-ci ill?rd? sosial-iqtisadi inki?af?na dair Dövl?t Proqram?"n?n icras? ç?rçiv?sind? T?hsil Nazirliyi cari il ?rzind? regionlarda t?hsilin inki?af? sah?sind? bir s?ra t?dbirl?r h?yata keçirib. N?tic?d? t?hsilin inki?af dinamikas?nda regionlar?n göst?ricil?ri h?miyy?tli d?r?c?d? art?b ki, bu da öt?n t?dris ilinin mühüm n?tic?l?rind?n hesab olunabil?r. Nazirlik t?r?find?n ümumt?hsil m?kt?b ?agirdl?rinin t?lim nailiyy?tli r?in ?n?zar?t?n gücl?ndirilm?s? say?sind? bölg?l?rd? ümumi t?hsil göst?ricil?rind? xüsusi?d? burax?l?? imtahanlar? v? ali m?kt?bl?rl? q?bulun?n t?tic?l?rind? ?vv?lki ill?rl? müqayis?d? n?z?r? çarpan 1r?lil?yi?l?r mü?ahid? edilm?kd?dir.

Bundan ?lav?, Nazirl?r Kabinetinin q?rar?na ?sas?n, ucqar bölg?l?rd? çal??an mü?lliml?r üçün n?z?rd? tutulan stimulla?d?r?c? t?dbirl?r müsb?t n?tic?l?r verib. Öt?n t?dris ili üzr? müsabiq? ?sas?nda i?? q?bul olunan 6000-? yax?n mü?llimin 3000-n?f?rd?n çoxu ucqar bölg?l?rd? f?aliyy?t?ba?lay?b. Haz?rda k?nd m?kt?bl?rind? i?l?y?n 7500-d?k g?g?nc mü?llim?stimulla?d?rma t?dbirl?ri t?bqi olunur. Son ill?rd? mü?lliml?rin i?? q?bulu zaman? n?z?rd? tutulan stimulla?d?r?c? t?dbirl?r n?tic?sind? ucqar bölg?l?rd? vakant yerl?rin tutulmas?viyy?si h?miyy?tli d?r?c?d? art?b. Bu t?dbirl?r is? ümumilikd? regionlarda t?hsilin inki?af?na mühüm t?kan verib.

Mü?llim pe??sinin nüfuzu art?r

2018-2019-cu t?dris ili üçün mü?lliml?rin i?? q?bulu üzr? müsabiq?d? 50 min? yax?n namiz?d i?tirak edib, 5000-d?n art?q namiz?d mü?llim ad?n? qazanaraq i?? q?bul olunub.

Ötən illərlə müqayisədə müəllim işləməyə arzusunda olanların sayında 3 dəfə artım müəhid olunur.

Ali m?kt?bl?r? keçiril?n q?bul imtahanlar?nda yüks?k bal toplayan g?ncl?rin mü?llimlik ixtisas?n? seçm?si d? sevindirici hald?r. Son ill?rd? pedaqoji sah? üzr? s?n?d ver?n abituriyentl?rin pe?y? yararlıl?q s?viyy?si ?h?miyy?tli d?r?c?d? yüks?lib. Bu, h?m d? mü?lliml?rin i?? q?bulunda müsahib? m?rh?l?sinin n?tic?sidir.

2014-cü ildə 500 v? daha art? q bal toplayan 922 n?f?r m?llimlik ixtisas?n? se?mi?dis?, 2017-ci ild? bu r?q?qm 1370 n?f?r olub. Bu il keçiril?n q?bul imtahanlar?nda i?tirak ed?r?k 500 v? daha art? q bal toplayan m?zunlar aras?nda is? m?llimlik ixtisas?n? 2090 n?f?r se?ib. Bu g?st?rici 2014-2015-ci t?dris ilin? nisb?t?n 2,3 d?f? v? ya 126,7 faiz, ?t?n il? nisb?nisb?t?n is? 1,5 d?f? v? ya 53,6 faiz art?m dem?kdir. 2016-c? ilin q?bul imtahanlar?nda 500 v? daha art? q bal toplayaraq ibtidai sinif m?llimliyi se?n c?mi 1 n?f?r vard?sa, bu ilki q?bul imtahanlar?nda 500 v? daha art? q bal toplayanlar aras?nda 235 n?f?r abituriyent ibtidai sinif m?llimliyi se?ib. G?nc l?r h?m d? on? g?r? m?llim olmaq ist?yirl?r ki, bu pe??nin n?fuzu ilb?il art?r. ?lk?mizd? davaml? olaraq apar?lan m?kt?b tikintisi, m?kt?bl?rin maddi texniki bazas?n?n g?cl?ndirilm?s?, m?lliml?rin bilik v? bacar?qlar?n?n diaqnostik qiym?tl?ndirilm?s? n?tic?sind? m?khaqq? art?m?, m?lliml?rin i?? q?bulunun ??ffat?kili bu pe??nin cazib?dar???n? art?rmaqla yana??, h?m d? m?llim olmaq missiyas?n?n yeni ?f?ql?rini m?yy?n edib.

M?kt?b?q?d?r t?hsilin ?hat?liliyi geni?l?nir

T?T?hsilin-keyfiyy?tin? v? insanlar?n uzun mudd?td? rifah?na t?sir?d?n ?n vacib amill?rd?n biri erk?n ya? irinki?af? il? ba?l?d?r. Bu m?nada m?kt?b?q?qd?r haz?rl?q t?hsilin g?l?c?yini m?yy?n ed?n m?h?m faktorlardan biri hesab olunur. M?kt?b?haz?rl?q qruplar?n?n yarad?lmas?nda m?q?s?d 5 ya?l? u?aqlar?n m?kt?b t?limin? haz?rl??? il? ?l?laq?dar psixoloji dayan?ql???n? art?rmaq? ?hat? olunduqlar? al?m? v? t?hsil m?hitin? uy?unla?d?rmaq, onlar?n ??n?siyy?t v? birg? f?aliyy?t bacar?qlar?n? yiy?l?nm?sini t?min etm?kd?n ibar?tdir. 2014-c? il fevral?n 24-d? Heyd?r ?liyev Fondunun prezidenti Mehriban xan?m ?liyevan?n r?hb?rliyi il? keçiril?n m?avir?d? "M?kt?b?q?qd?r m?ssis?l?rinin inki?af?" proqram? t?qdim olunub. Bundan sonra ?lk?mizin m?xt?lif regionlar?nda m?kt?b?q?qd?r t?hsil m?ssis?l?rinin ???b?k?si geni?l?ndirilm?y? ba?lan?l?b. V?ziyy?tin d?yi?m?si ???n T?hsil Nazirliyi t?rfind?n bu istiqam?td? bir s?ra vacib add?mlar at?l?b. 5 ya?l?lar?n m?kt?b?haz?rl???na dair x?susi m?zmun haz?rlan?b.

2016-cı ildə hökumətin bununla bağlı xüsusi qərar? siyasətində bu iş dövlət hesabına təkil olunub. Nəticədə bir neçə il əvvəl bu sahədə baş verən dəyişikliklərə çox geridə qalan Azərbaycan bayrağında sığır xarakterli dinamika müşahidə olunub. Ölkə rəhbərliyinin yüksək diqqət və qayğısı ilə 2017-2018-ci tədris ilində məktəblərdə təhsilin hərtərəfli xeyli genişləndirilib.

2017-ci ildə Azərbaycan məktəblərində 24 faizdən 65 faizə qədər yüksəlib, heç bir zaman məktəblərdə təkil edilməyən uşaqlar da yəni 2017-ci ildə təhsilə daxil olub. Bu vacibdir. 2018-2019-cu dərəcəsi 2017-ci ildə 70 faizdən 70 faizə qədər artmışdır. 2020-ci ildə 90 faizə qədər artmışdır. 2020-ci ildə 90 faizə qədər artmışdır. Bu isə məktəblərdə təhsilə daxil olan uşaqların sayının artmasıdır. Həmin istiqamətdə digər hədəflər isə keyfiyyətli təhsilə daxil olan uşaqların sayının artmasıdır. Bu məqsədlə Təhsil İnstitutunun UNICEF-lə birgə layihəsinə qəbul olunan məktəblərdə təhsilə daxil olan uşaqların sayının artmasıdır.

Mühüm yeniliklərdən biri də budur ki, 2018-2019-cu tədris ilində "Səlamətəhsil-səlam millət" layihəsinin məktəblərdə hazırlanan qruplarda təbii dillərlə keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Qeyd edək ki, məktəb hazırkı qruplar nəgirdə bulunur. www.mektebeqebul.edu.az elektron sistemi vasitəsilə həyata keçirilir. Qəbulun elektron sistem vasitəsilə həyata keçirilməsi şəffaflıq təmin edilməsi, vaxt itkisinin aradan qaldırılması, cəmiyyətdə informasiya texnologiyaların istifadə mədəniyyətinin formalaşması baxımından olduqca həmiyyətlidir.

Birinci sinifl?r? elektron q?bulda v?t?nda? m?mnunlu?u

Təhsildə keyfiyyət ilinin ən mühüm göstəricilərindən biri də ölkəmizdə I siniflərə qəbulun sadələşdirilməsi, həttdəsinin genişləndirilməsi ilə bağlıdır. Təhsil Nazirliyi və təndə məmnuniyyətə nail olmaq və təfəffüflə təmin etməklə üçüncü artıq 4 ildir ki, Bakı şəhərində məktəblər qəbul elektron sistem vasitəsilə aparılır. Təhsil Nazirliyinin 15 fevral 2018-ci il tarixli müvafiq qərarı ilə uyğun olaraq 2018-2019-cu dərəcəli üçün Bakı şəhəri, Gəncə və Sumqayıt şəhərlərinin, Abşeron rayonunun, eləcə də Təhsil Nazirliyinin birbaşa tabeliyindəki ümumi təhsil müəssisələrinin I siniflərinə qəbul elektron sistem (mektebeqebul.edu.az) vasitəsilə həyata keçirilir.

"Təhsil haqqında" qanuna edilən dəyişikliklərə uyğun olaraq, ilin sonunadək 6 yaşda tamam olan uşaqlar məktəbdə məhsabiqsiz qəbul olunacaqlar. Sentyabrın 16-dan dekabrın 31-dək 6 yaşda tamam olmuş uşaqlar valideynlərin məmuraci tələbi əsasında məktəblərə qəbul ediləcək. Bu vaxta kimi həmin kateqoriyadan olan uşaqlar xüsusi komissiyalar tərəfindən əsasən məktəblər qəbul olunurdular.

Yeni dərəcəli kurikulumlar XI sinifdə tətbiq ediləcək

Məzmun müəssisələrində ən mühüm nailiyyətə əsasən 2008-ci ildən başlayaraq ümumi təhsil müəssisələrində yeni kurikulumların tətbiqi prosesi başa çatmaqdadır. Artıq növbəti 2018-2019-cu dərəcəli yeni kurikulumlar XI sinifdə tətbiq ediləcək. Bu, uzun və çətin prosesin çətinliklərə bəzən bir fəhən üzrə yeni məzmun standartları hazırlanması, yeni məktəbdaxili qiymətləndirmə mexanizmi yaradılması və tətbiq edilib. Eyni zamanda, yüzlərlə nüsxədə yeni dərəcəli müəllimlər üçün vəsait, yeni məktəbdaxili qiymətləndirmə sistemi hazırlanması 2016-cı ildə keçirilmiş PIRLS tədqiqatının nəticələri göstərib ki, yeni kurikulumlarla təhsil almış qəbuldunların proqramlarla təhsil almış qəbuldunların üstün nəticə göstərən PIRLS tədqiqatının nəticələrindən görürük. Azərbaycanın nəticələri 2011-ci ildə aparılan tədqiqatlarla müqayisədə 462 bal dan 472 bal a yüksəlib. Burada yüksək və müəmməli nəticə göstərmiş qəbuldunların sayı 2 dəfə artıb.

Bundan başqa, ölkəmiz bu il keçiriləcək PISA 2019-cu ildə isə TIMSS beynəlxalq qiymətləndirməsində iştirak edəcək. Bu isə qəbul nailiyyətlərinin təsir edən amillərin müəyyənləşdirilməsi baxımından vacib həmiyyət təkləb edəcək. Bundan əlavə, tədris planları, n struktur, dərəcə yükünün həcmi, digər amillərin qəbul nailiyyətlərinə və səmərəliliyinə təsir, ayr-ayr fənlərin məzmun və qiymətləndirmə çətinlikləri istiqamətində tədqiqatlar da Təhsil Nazirliyinin maraq dairəsindədir.

Peşə təhsilinin maraq artırı

Qətişadiyyatın müasir axınləndirilməsi təraitində peşə təhsili sisteminin yenidən qurulması, bu sahədə çevik idarəetmənin təmin edilməsi, iştəgötürnlərin tələblərinə cavab verən peşəkar kadrların hazırlanması, maddi-texniki bazanın müasirləşdirilməsi, təhsilin məzmununun yenilənməsi və nüfuzunun artırılması mühüm həmiyyət təkləb edir. Ötən tədris ilində ilk dəfə olaraq bu sahənin inkişafına böyük təkan verən "Peşə təhsili haqqında" qanun qəbul olunub. "Peşə təhsili müəssisələrində yaşılların təhsili və ixtisaslaşdırma kursları"nın təşkili Qaydaları"nın, "Dövlət və bələdiyyə tərtfindən yaradılan ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələsinin Nümunəvi Nizamnaməsi"nin layihəsi hazırlanmış. Peşə təhsili müəssisələrində üzrə 1350 mühəndis-pedaqoji heyətin diaqnostik qiymətləndirilməsi keçirilib.

2018-ci il fevralın 27-də Mingəçevirdə Təhsil Nazirliyinin və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətənlərə Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin birgə layihəsi olan "ASAN Peşə" təhsil mərkəzi yaradılmış. 800-dən artıq ümumi təhsil, 200-dən çox ixtisas fənni müəllimləri və ustaları ölkəmizdə, ölkədənkənardə keçirilən seminarlarda, o cümlədən pedaqogika, didaktika, kurikulumun hazırlanması və tədrisi üzrə təlimlərdə iştirak ediblər. Ötən tədris ilində peşə təhsili sahəsində beynəlxalq məkdaşlıq genişləndirib, peşə təhsili müəssisələrinin fəaliyyətinə dəstək məqsədilə Avropa İttifaqının 4 qrant layihəsinin icrasına başlanmış.

202018-ci il yanvarın 26-da Sənaye və innovasiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinin bazasında Koreya təhsil standartları əsasında yaradılacaq Peşə Təhsil Mərkəzinin təməli qoyulması rəsmi olaraq Mərkəzin 2019-2020-ci tədris ilində istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

Peşə təhsili müəssisələrinin maddi-texniki bazası onların gücləndirilməsi istiqamətində layihələrin həyata keçirilib. Bakı və Gəncə şəhərində yerləşən peşə təhsili müəssisələrində quraşdırılacaq üçün Çin Xalq Respublikasından 700 adda 168 ədəd müxtəlif tipli simulyatorlar, təlim və tədris vəsaitləri ölkəmizə gətirilib.

Mühüm nəticələrdən biri budur ki, Avropa ittifaqının 2018-ci il üçün Azərbaycan üzrə tərtib etdiyi biznes mühiti hesabatında Avropa ittifaqına üzvlük olan 20 ölkədən təqribən 385 şirkət Azərbaycanla biznes fəaliyyəti ilə bağlı fikirləri yerləşib. Avropa ittifaqının Azərbaycan üzrə sorğu hesabatında 5-nə vacib islahat tədbiri kimi peşə təhsili sisteminin şirkətlərin tələblərinə uyğunlaşdırılması, habelə peşə təhsili və təlimin müsbət nəticələrini qeyd edilib.

2018-2019-cu tədris ili üzrə "ASAN Peşə" layihəsi çərçivəsində dövlət peşə təhsili müəssisələrində sənədqəbulu zamanı 11017 nəfər qeydiyyatdan keçib. Artıq 9196 nəfər məmursəhiyyəni müvəffəqiyyətlə keçərək peşə təhsili müəssisələrində qəbul olunub.

Qeyd edək ki, Təhsil Nazirliyi və "ASAN xidməti"nin birgə həyata keçirdiyi "ASAN peşə" layihəsinin əsas məqsədi dövlət peşə təhsili müəssisələrində qəbulun rahatlığını və obyektivliyini təmin etməkdir. Peşə təhsili sahəsində müəllimlərin diaqnostik qiymətləndirməsinə və yeni məzəkkə sistemində təbiiqin artıq bəllənib. Yeni nəsil peşə təhsil müəssisələrində bəlləsinin həmmiyyətli şəkildə genişlənməsinin əhədi olacaqq.

Uşurlu qəbul kampaniyası

Ölkəmizdə 2018-2019-cu tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrində keçirilən dövlət imtahanları nəticələridə uşurlu olub. Cari ildə keçirilmə qəbul imtahanları nə ikinci mərhələsinin nəticəsinə əsasən I-V ixtisas qrupları üzrə 4040.806 abituriyent tələbədən qazanıb. Qəbul imtahanlarında 3.127 nəfər abituriyent 600 baldan yuxarı nəticə göstərib. Bu göstərici ötən il 2472 nəfər, 2016-cı ildə 2281 nəfər, 2015-ci ildə 2094 nəfər, 2014-cü ildə isə 1725 nəfər tərəkil edib. Bu tədris ilində 29 abituriyent 700 bal toplayıb. Ötən il bu göstərici 15 nəfər olub.

Son beş ildə qəbul imtahanlarında 300 baldan çox toplayanların sayı 26,5 faiz, 400 baldan çox toplayanların sayı 35,1 faiz, 500 baldan çox toplayanların sayı 51,5 faiz, 600 baldan çox toplayanların sayı isə 81,3 faiz artıb. Bu isə ali təhsil müəssisələrinin, eləcə də qəbul olunanların orta bal göstəricilərinin artması deməkdir. Bu dövrdə ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinə qəbul üzrə proqnoz yerlərinin sayı 20,8 faiz artıb.

"Təhsil haqqında" qanuna dəyişikliklər

2017-2018-ci tədris ilində təhsil sahəsində ən mühüm yeniliklərdən biri "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklərinə bəllə oldu. Məlum oldu ki, 2013-cü ildə qəbul edilən "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nın icrası prosesində bir çox yeniliklər islahatlar təbiiq etməklə zəruri yaranıb. Həmin hədəflərin nail olunması istiqamətində tədbirlər həyata keçirmək üçün qanunda dəyişiklik edilməsi zəruri şəvri. Təhsil Nazirliyi dəyişikliklərinə bəllə tətbiq göstərən həmin zəruri tələblər əlbərr bir dəyişiklik öncə araşdırılıb. Araşdırmalar nəticələrinə görə təhlil olunub. Yalnız bundan sonra qərar alınıb ki, "Təhsil haqqında" qanuna yeni yamalar əsasən dəyişikliklər edilsin. Dəyişikliklər vəvəlcə Milli Məclisdə müzakirə olub. Müzakirələrin yunun 12-də qanunun qəbul olunması ilə bəllə çatdırılıb. Yulun 5-də Prezident İlham Əliyev qanunun təbiiq haqqında fərman imzalayıb. Ümumilikdə qanunun 21 maddəsinə 60-dan çox dəyişiklik edilib və 2 yeni maddə əlavə olunub. Dəyişikliklər yalnız ümumi təhsil deyil, təhsilin bütün pillələri və səviyyələrini əhatə edib. Belə ki, "Təhsil haqqında" qanunda təhsil müəssisələrində psixoloji xidmətin təşkili ali təhsil müəssisələrində orta ixtisas

təhsilin tərkibindəki olimpiadalar, qaliblərinin ali təhsil müəssisələrində müsabiqədənkənar qəbul, pedaqoji fəaliyyətlə məzənlənmə, dövlət ümumtəhsil müəssisələrində təhsil verənlərin sertifikatlaşdırılması və digər məqsədlərdə ciddi dəyişikliklər edilib. Dəyişikliklər 2017-ci ildən başlayaraq iki qrupa bölünür. Texniki xarakterli dəyişikliklər uşaq və gənclər üçün təhsilə daxil olan mərhələlərdə, digər dəyişikliklər isə məzmun dəyişikliyini özündə ehtiva edir. Məsələn, ondan sonra ki, təhsil sisteminin məqsədi sadəcə olaraq milli ölçülə bilməkdir. Təhsil Nazirliyi olaraq hesab edirik ki, fəaliyyətimizdə prioritet məsələlərə əgirdirsə, vətənpərvərlik, milli-mənəvi dəyərlər, fəaliyyətə cəlb etmə, mövqeyə əgirdirsə, yaradıcılıq və idman sahəsində istedadın axtarılması və inkişaf etdirilməsi, onları sadəcə olaraq qiymətləndirmə və dərs yükü məsələləri deyil, bizim üçün önəmli məsələlərdir. Bunları nəzərə alıb özümüz üçün konkret və spesifik hədəflər müəyyən etməyi, həm də yerli təhsil idarəetmə orqanları ilə fəaliyyətində bu prioritetlərə öz əksini tapacaq.

"Təhsil haqqında" qanuna edilməyən bir sıra dəyişikliklər üzrə yeni qaydalar cari tədris ilində tətbiq ediləcəkdir.

Qəbul imtahanlarında yeniliklər olacaq

Cari tədris ilində XI sinfi bitirən əgirdirsə yeni kurikulumlar şəraitində ümumi təhsil müəssisələrində başa vuran ilk mərhələnin olacağı. Yeni məzmun, yeni qiymətləndirmə tələb edir. Məhz bu səbəbdən də bu il tam orta təhsilə başa vuran məzunların buraxılış imtahanları yeni formatda verəcəklər. Əlavə olaraq ali təhsil müəssisələrində qəbul zamanı buraxılış imtahanları üçün nəzərdə tutulan yazı, riyazi təfəkkür, yaradıcılıq, problem həll etmə kimi vərdətlər yeni formata keçirilən buraxılış imtahanlarında ölçüləcəkdir. Bacarıqların ölçülməsi və təkmilləşdirilməsidir. Bu gün mərkəz bazarı tərtibində daha çox tələb olunan yazı, riyazi təfəkkür, yaradıcılıq, problem həll etmə kimi vərdətlər yeni formata keçirilən buraxılış imtahanlarında ölçüləcəkdir. Bacarıqların siyahısına daxil ediləcəkdir. Biz beynəlxalq qiymətləndirmə tədqiqatları üçün nəzərdə tutulmuşdur ki, bu bacarıqlar əgirdirsə daha əlaqəli və uyğun formalaşsın. Hal-hazırda Dövlət İmtahan Mərkəzi ilə əlaqəli imtahanların yeni formatı istiqamətində mərkəzi qəbul edilir. Əsas olaraq yeni modelin mahiyyəti bundan ibarətdir ki, abituriyentin bəzi buraxılış imtahanı və qəbul imtahanında toplaşan balları cəmi olaraq hesablanacaq. Belə ki, I mərhələdə (buraxılış imtahanında) abituriyentlər 33 fəndən (ana dili, riyaziyyat, xarici dil) maksimum 300 bal, II mərhələdə (qəbul imtahanında) isə 3 fəndən (ixtisas qrupları) maksimum 400 bal toplaşacaq. Cəmi 700 bal toplaya bilərlər. Yeni model şəraitində ali təhsil müəssisələrində qəbul olunmaq istəyən məzunlar daha az sayda fəndən imtahan verirlər və verdikləri hər bir imtahanın onları nə qədər təsirli olur. Vəvə ki illərdə məzunlar eyni fəndən 2 dəfə imtahan verməli olsalar da, bu imtahanlardan yalnız qəbul imtahanı məzunun gələcək həyatına təsir edirdi. Vəvə ki illərdə oldu ki, imtahanlar Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən keçiriləcəkdir.

Yeni tədris ilində yeni hədəflər

Qeyd edilməlidir ki, 2017-2018-ci dərəcəsi ilində Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyasında ümumi təhsil sisteminin müasir dövrün tələblərinə cavab verən və inkişafda başlıca məqsətlər nəzərdə tutulmuşdur. Hədəflərdən biri gələcək vətəndaşların yetişdirilməsi, daimi diqqətdə saxlanılması, onları reallaşdırılması, istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilib. Prezident İlham Əliyevin dəstəyi və qayğısı nəticəsində olaraq yeni məktəblərin inşası, o cümlədən ucqar yerlərdə məktəblərin qurulması, eləcə də ümumtəhsil məktəblərinin şəslə təmiri və maddi-tədris bazasının möhkəmləndirilməsi sahəsində aparılan işlərin ardıcılıq davam etdirilməsi bütövlükdə ümumi təhsilin infrastrukturunun yenidən qurulması, təlim-tərbiyə fəaliyyətinin, təhsilin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması, pedaqoji kollektivlərdə işlərin yüksəlməsi, müstəsna dərəcəli həmişə yeni təhsil göstərib. Buna görə də Təhsil Nazirliyi tərəfindən "Təhsilə keyfiyyətli" və "İdmanla" məşğul olmaq, müsbət dinamikanı qorunub saxlanılması və mahiyyətə inkişaf yönümlü tədbirlərin 2018-2019-cu dərəcəsi ilində davam etdirilməsi məqsədi uşaq və gənclər üçün hesab olunub. Yeni tədris ilində ilk dərəcəsi ibtidai siniflərdə "Vətənimiz Azərbaycan", V-IX siniflərdə "Dövlət rəmzləri - müstəqilliyimizin simvolu", X-XI siniflərdə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti - dövlətçiliyimizin bayrağıdır" mövzuları nəzərdə tutulacaq. Həmin bütün ümumi təhsil müəssisələrində həmin hədəflərin pedaqoji və əgirdirsə yeni tərtibində Azərbaycan Dövlət himninin ifası

ilə bəslənməsinə və təhsilə bəslənmiş kimi ümumi normal olaraq qəbul edilib. Burada təhsil alanların milli-mənəvi, əxlaqi dəyərləri sahib olan vəsi. Azərbaycan vətəndaşı kimi formalaşmasın təhsil müəssisələri qarşısında prioritet istiqamət olaraq müəyyən edilir.

"Təhsildə keyfiyyətli"ndə olunduğu olunmuş nailiyyətlə ümid etməyə əsas veririk, qarşıdan gələn növbəti dərs ilində də düzgün seçilmiş strategiya bizə öz hədəflərimizə çatmaqda kömək edə bilər.

Ceyhun BAYRAMOV,

Azərbaycan Respublikasının təhsil naziri

["Azərbaycan" qəzeti](#)